

บทที่ 5

สรุปผลทฤษฎีวิจัย - อภิปรายผลและข้อ เสนอแนะ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษา เกี่ยวกับการเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของหญิงระยะตั้งครรถ์ ตามการรับรู้ของตนเองและสามี โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาภาพลักษณ์ของหญิงระยะตั้งครรถ์ ตามการรับรู้ของตนเอง
2. ศึกษาภาพลักษณ์ของหญิงระยะตั้งครรถ์ ตามการรับรู้ของสามี
3. เปรียบเทียบภาพลักษณ์ของหญิงระยะตั้งครรถ์ ตามการรับรู้ของตนเองและ

สามี ในแต่ละกลุ่มของหญิงตั้งครรถ์ซึ่งแบ่งตาม

- 3.1 อายุครรถ์
- 3.2 ประสบการณ์การตั้งครรถ์
- 3.3 จำนวนครั้งของการตั้งครรถ์

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ หญิงตั้งครรถ์และสามีจำนวน 180 คู่ โดยหญิงตั้งครรถ์มารับบริการฝากครรถ์ในโรงพยาบาลที่มีจำนวนเตียงตั้งแต่ 500 เตียง ขึ้นไป ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 4 โรงพยาบาล ได้แก่โรงพยาบาลราชวิถี โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โรงพยาบาลรามาธิบดี และวชิรพยาบาล การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ประชากรใช้วิธีการเลือกแบบสุ่มตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในขอบเขตการวิจัย และตามรูปแบบ การวิจัยที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นหญิงตั้งครรถ์ที่มาใช้บริการฝากครรถ์ในระหว่างวันที่ 9 กันยายน 2526 ถึงวันที่ 14 ตุลาคม 2526 มีอายุตั้งแต่ 19 ปีขึ้นไป ไม่มีโรคประจำตัวใด ๆ ที่มีผล ต่อการตั้งครรถ์ และสามีมาโรงพยาบาลพร้อมกับภรรยาในตอนที่มาฝากครรถ์ในครั้งนี้ นี้ด้วย หญิงตั้งครรถ์และสามีมีความสามารถในการอ่าน เขียนภาษาไทยได้ สามารถตอบ แบบสอบถามได้ รายได้ของครอบครัว (ทั้งสามีและภรรยา) ไม่ต่ำกว่าเดือนละ 3,500 บาท และการคัดเลือกหญิงตั้งครรถ์จะคำนึงถึงอายุครรถ์ ประสบการณ์การตั้งครรถ์ จำนวน ครั้งของการตั้งครรถ์ให้มีจำนวนใกล้เคียงกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 2 ชุด
ได้แก่

ชุดที่ 1 สำหรับหญิงตั้งครรภ์

ชุดที่ 2 สำหรับสามี

แบบสอบถามแต่ละชุดแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ชุดที่ 1 มีข้อความ 9 ข้อ ชุดที่ 2 มีข้อความ 2 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นข้อถามเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของหญิงระยะตั้งครรภ์ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยข้อกำหนดคำถามแต่ละข้อเป็นแบบมาตราส่วนความหมาย (Semantic Differential Scale) มี 7 ระดับ แบบสอบถามในตอนนี้มี 9 ส่วน คือ ใบหน้า เต้านม หัวนม บริเวณท้อง ขา รูปร่าง ลูขยาด อารมณ์ และกิจวัตรประจำวัน จำนวนทั้งหมด 35 ข้อ ซึ่งหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 13 ท่าน นำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติคล้ายประชากรจริง จำนวน 15 คู่ เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) ของแบบสอบถามแต่ละข้อ ด้วยวิธีการทดสอบค่าที (t-test) คัดเลือกข้อที่มีอำนาจจำแนกสูงคือ มีอัตราส่วนวิกฤติของ t ตั้งแต่ 2.10 ขึ้นไป แล้วนำไปหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ได้ค่าความเที่ยงทั้งหมดเท่ากับ 0.92 แต่ถ้าแบ่งเป็นส่วน ๆ จะได้ค่าความเที่ยงของส่วนใบหน้าเท่ากับ 0.71 ส่วนเต้านมเท่ากับ 0.64 ส่วนหัวนมเท่ากับ 0.81 ส่วนบริเวณท้องเท่ากับ 0.43 ส่วนขาเท่ากับ 0.62 ส่วนรูปร่างเท่ากับ 0.72 ส่วนลูขยาดเท่ากับ 0.85 ส่วนอารมณ์เท่ากับ 0.52 ส่วนกิจวัตรประจำวันเท่ากับ 0.65

ตอนที่ 3 เป็นข้อถามเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิดของหญิงตั้งครรภ์และสามีที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของร่างกายของหญิงระยะตั้งครรภ์ จำนวน 5 ข้อ

เครื่องมือที่ผ่านการหาความตรงตามเนื้อหา หาค่าอำนาจจำแนก และหาความเที่ยงเรียบร้อยแล้ว นำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้จริงกับตัวอย่างประชากรที่กำหนดไว้

การรวบรวมข้อมูล กระทำโดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ และใช้ได้จำนวน 360 ชุด จาก 408 ชุด คิดเป็นร้อยละ 88.23 ของแบบสอบถามทั้งหมด ที่แจกออกไป ระยะเวลาในการรวบรวมข้อมูลทั้งหมด 5 สัปดาห์

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้คอมพิวเตอร์แบบโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ของ สถาบันคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อคำนวณหาค่าสถิติดังนี้

1. วิเคราะห์ลักษณะภาพของหญิงตั้งครรภ์และสามี โดยการหาค่าร้อยละ
2. ค่าความหาคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ของคะแนนภาพลักษณ์ของหญิงระยะตั้งครรภ์ ตามการรับรู้ของตนเองและสามี โดยจำแนก เป็นรายข้อในแต่ละส่วน

3. วิเคราะห์ความแตกต่างของภาพลักษณ์ของหญิงระยะตั้งครรภ์ ตามการรับรู้ของตนเองและสามีในแต่ละกลุ่มของหญิงตั้งครรภ์ซึ่งแบ่งตามอายุครรภ์ ประสิทธิภาพการตั้งครรภ์ จำนวนครั้งของการตั้งครรภ์ เป็นการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยตั้งแต่ข้อ 1 ถึงข้อ 3 ทั้งหมด โดยเปรียบเทียบหญิงตั้งครรภ์และสามีเป็นคู่ ๆ ใช้การทดสอบค่าที (t - test dependent) เป็นรายข้อ

4. ค่าความหาคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความรู้ลักษณะทัศนคติของหญิงตั้งครรภ์และสามีที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของร่างกายของหญิง ระยะตั้งครรภ์ จำแนกเป็นรายข้อ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. ลักษณะภาพของหญิงตั้งครรภ์และสามี

หญิงตั้งครรภ์ทั้งหมด 180 คน เป็นหญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุครรภ์อยู่ในระยะที่ 1 ระยะที่ 2 ระยะที่ 3 ของการตั้งครรภ์ ระยะละ 60 คน ในแต่ละระยะของการตั้งครรภ์ จำนวนหญิงครรภ์แรกเท่ากับครรภ์หลังคิดเป็นร้อยละ 50 หญิงตั้งครรภ์ส่วนใหญ่มีประสิทธิภาพการตั้งครรภ์ปกติ คิดเป็นร้อยละ 58.89 จบการศึกษาระดับอุดมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 35 อายุอยู่ระหว่าง 25 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 49.44 รายได้ของครอบครัวอยู่ระหว่าง เดือนละ 3,500 - 6,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 56.11

สำนึกทั้งหมด 180 คน ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับอุดมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 42.22 อายุระหว่าง 25 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.89

2. ภาพลักษณ์ของหญิงระยะตั้งครรภ์ ตามการรับรู้ของตนเองและสามี จำแนกเป็นรายข้อในแต่ละส่วน ผลปรากฏว่า

ภาพลักษณ์ของหญิงระยะตั้งครรภ์ ตามการรับรู้ของตนเองพบว่า คะแนนเฉลี่ยของการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์เป็นไปทางบวกน้อยและเป็นกลาง ยกเว้นข้อ 2 ข้อ 3 ของส่วนอารมณ์ซึ่งหญิงตั้งครรภ์รับรู้ไปทางลบน้อย โดยรับรู้ว่าหงุดหงิดน้อย โมโหจ๋ายน้อย คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.38, 3.14 ตามลำดับ ข้อที่หญิงตั้งครรภ์รับรู้ไปทางบวกน้อย คือ ส่วนด้านบุคลิก โดยรับรู้ว่าเต่งตึงน้อย สะอาดน้อย พอใจน้อย สวยงามน้อย คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.45, 4.98, 4.80, 4.73 ตามลำดับ ข้อ 1 ข้อ 2 ของส่วนหัวนมและบริเวณท้อง โดยรับรู้ว่าสะอาดน้อย พอใจน้อย คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.98, 4.62 และ 5.12 , 4.84 ตามลำดับ ข้อ 1 ของส่วนขา โดยรับรู้ว่าสะอาดน้อย คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.10 ข้อ 1 ของส่วนลู่ภาพโดยรับรู้ว่ามีไม่เจ็บป่วยน้อย คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 ข้อ 1 ของส่วนอารมณ์ โดยรับรู้ว่ามีไม่สิ้นน้อย คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.94 ข้อ 1 ข้อ 2 ของส่วนกิจวัตรประจำวันโดยรับรู้ว่าย้วยเหลือตนเองได้ตึงน้อย รับประทานอาหารได้ตึงน้อย คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.47, 4.65 ตามลำดับ นอกนั้นหญิงตั้งครรภ์รับรู้ในลักษณะเป็นกลาง (ส่งตารางที่ 6 และ 7)

ภาพลักษณ์ของหญิงระยะตั้งครรภ์ ตามการรับรู้ของสามีพบว่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของสามีเป็นไปทางบวกและเป็นกลาง ยกเว้นข้อ 2 ข้อ 3 ของส่วนอารมณ์ซึ่งสามีรับรู้ไปทางลบน้อย โดยรับรู้ว่าหงุดหงิดน้อย โมโหจ๋ายน้อย คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.28, 3.07 ตามลำดับ ข้อที่สามีรับรู้ไปทางบวกมากคือข้อ 1 ของส่วนขาโดยรับรู้ว่าสะอาดมาก คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.58

ข้อที่สามีรับรู้ไปทางบวกน้อยคือข้อ 1 ข้อ 2 ข้อ 3 ของส่วนใบหน้า โดยรับรู้ว่ามีไม่สิ้นน้อย สวยงามน้อย เก๋ขึงเกล้าน้อย คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.05, 5.20 และ 5.02 ตามลำดับ ส่วนด้านบุคลิกโดยรับรู้ว่าเต่งตึงน้อย สะอาดน้อย พอใจน้อย สวยงามน้อย คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.31, 5.46, 5.23 และ 5.19 ตามลำดับ ส่วนหัวนมและบริเวณท้องถูกข้อโดยรับรู้ว่าสะอาดน้อย พอใจน้อย สวยงามน้อย คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.30, 5.09, 4.96 และ 5.47, 5.21, 4.94 ตามลำดับ ข้อ 2 ข้อ 3 ของส่วนขาข้อ 1

ข้อ 2 ของส่วนรูปร่างโดยรับรู้ว่าพอใจน้อย ล้างจานน้อย ค่ะแผนเฉลี่ยเท่ากับ 5.06, 5.03 และ 5.43, 5.15 ตามลำดับข้อ 2 ของส่วนลู่ภาพโดยรับรู้ว่าแข็งแรงน้อยคะแผนเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 ข้อ 1 ของส่วนอารมณ์ โดยรับรู้ว่าแจ่มใส่น้อย ค่ะแผนเฉลี่ยเท่ากับ 5.08 และส่วนกิจวัตรประจำวันทุกข้อโดยรับรู้ว่าช่วยเหลือตนเองได้น้อย รับประทานอาหารได้น้อย นอนหลับได้น้อย เคลื่อนไหวได้ว่องไวน้อย ยืนยืนน้อย ค่ะแผนเฉลี่ยเท่ากับ 5.37, 4.97, 4.68, 4.96, 4.79 ตามลำดับ นอกนั้นสามีรับรู้ว่าในลักษณะเป็นกลาง (ตั้งตัววางที่ 6 และ 7)

3. การเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของหญิงระยะตั้งครรภ์ ตามการรับรู้ของตนเอง และสามีในแต่ละกลุ่มของหญิงตั้งครรภ์ซึ่งแบ่งตามอายุครรภ์ ประสพการณ์การตั้งครรภ์ และจำนวนครั้งของการตั้งครรภ์โดยมีผลการวิจัยดังนี้

3.1 อายุครรภ์ ในระยะที่ 1

ภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 1 ตามการรับรู้ของตนเอง คำแนกเป็นรายข้อพบว่า ค่ะแผนเฉลี่ยการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์ก็เป็นไปทางบวกและเป็นกลาง ยกเว้นข้อ 5 ของส่วนใบหน้า ข้อ 2 ข้อ 3 ของส่วนอารมณ์ ข้อ 5 ของส่วนกิจวัตรประจำวัน ซึ่งหญิงตั้งครรภ์รับรู้ไปทางลบน้อย โดยรับรู้ว่าชุ่มชื้นน้อย โม่โม่เล็กน้อย หงุดหงิดน้อย และเก็บคร้านน้อยตามลำดับ ข้อที่หญิงตั้งครรภ์รับรู้ไปทางบวกมากที่สุดคือข้อ 1 ของส่วนเต้านมโดยรับรู้ว่าเต่งตึงมาก นอกนั้นหญิงตั้งครรภ์รับรู้ไปทางบวกน้อยและเป็นกลาง และเมื่อพิจารณาคะแผนเฉลี่ยการรับรู้ของสามีเป็นรายข้อพบว่า เป็นไปทางบวกและเป็นกลาง ยกเว้นข้อ 2 ข้อ 3 ของส่วนอารมณ์ซึ่งสามีรับรู้ไปทางลบน้อย โดยรับรู้ว่าโม่โม่เล็กน้อย หงุดหงิดน้อย ข้อที่สามีรับรู้ไปทางบวกมากที่สุดคือข้อ 2 ข้อ 3 ของส่วนเต้านมโดยรับรู้ว่าสะอืดมาก พอใจมาก ข้อ 1 ของส่วนหัวนมและส่วนขาโดยรับรู้ว่าสะอืดมาก ข้อ 1 ของส่วนรูปร่างโดยรับรู้ว่าพอใจมาก นอกนั้นสามีรับรู้ไปทางบวกน้อยและเป็นกลาง

เมื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 1 ตามการรับรู้ของตนเองและสามีคำแนกเป็นรายข้อ พบว่าหญิงตั้งครรภ์และสามีมีการรับรู้ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 18 ข้อ จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1.1 ที่ว่าภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 1 ตามการรับรู้ของตนเองและสามีไม่มีความ

แตกต่างกัน สำหรับข้อที่หญิงตั้งครรภ์และสามีมีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 17 ข้อ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1.1 โดยสามีมีการรับรู้ไปทางบวกมากกว่าหญิงตั้งครรภ์ (ดังตารางที่ 8 และ 9)

3.2 อายุกรรณีในระยะที่ 2

ภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุกรรณีในระยะที่ 2 ตามการรับรู้ของตนเองจำแนกเป็นรายข้อพบว่า คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์เป็นไปทางบวกน้อยและเป็นกลาง ยกเว้นข้อ 4 ของส่วนใบหน้า และข้อ 2 ของส่วนอารมณ์ซึ่งหญิงตั้งครรภ์รับรู้ไปทางลบน้อย โดยรับรู้ว่าแตกต่างกว่าวัยน้อย โมห่ง่ายน้อย ส่วนคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของสามีพบว่า เป็นไปทางบวกน้อยและเป็นกลาง ยกเว้นข้อ 2 ข้อ 3 ของส่วนอารมณ์ที่สามีรับรู้ไปทางลบน้อยโดยรับรู้ว่า โมห่ง่ายน้อย หงุดหงิดน้อย

เมื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุกรรณีในระยะที่ 2 ตามการรับรู้ของตนเองและสามีจำแนกเป็นรายข้อ พบว่าหญิงตั้งครรภ์และสามีมีการรับรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 25 ข้อ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1.2 ที่ว่าภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุกรรณีในระยะที่ 2 ตามการรับรู้ของตนเองและสามีไม่มีความแตกต่างกัน สำหรับข้อที่หญิงตั้งครรภ์และสามีมีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 10 ข้อ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1.2 โดยสามีมีการรับรู้ไปทางบวกมากกว่าหญิงตั้งครรภ์ (ดังตารางที่ 8 และ 9)

3.3 อายุกรรณีในระยะที่ 3

ภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุกรรณีในระยะที่ 3 ตามการรับรู้ของตนเอง จำแนกเป็นรายข้อ พบว่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์เป็นไปทางบวกและเป็นกลาง ยกเว้นข้อ 5 ของส่วนขา ข้อ 3 ข้อ 4 ของส่วนรูปร่าง ข้อ 2 ข้อ 3 ของส่วนอารมณ์ที่หญิงตั้งครรภ์รับรู้ไปทางลบน้อย โดยรับรู้ว่าขาทำให้เคลื่อนไหวง่ายน้อย รูปร่างไม่เข้าความต้องการทางเพศน้อย รูปร่างอ้วนเทอะทะน้อย โมห่ง่ายน้อย และหงุดหงิดน้อย ข้อที่หญิงตั้งครรภ์รับรู้ไปทางบวกมากที่สุดคือข้อ 1 ของส่วนกิริยาวัตรประจำวัน โดยรับรู้ว่าช่วยเหลือตนเองได้ดีมาก นอกนั้นหญิงตั้งครรภ์รับรู้ไปทางบวกน้อยและเป็นกลาง ส่วนคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของสามีพบว่า เป็นไปทางบวกและเป็นกลาง ยกเว้น

ข้อ 2 ข้อ 3 ของส่วนนารมภ์ที่สามี่รับรู้ไปทางลบน้อย โดยรับรู้ว่าโมโหจ้งน้อย หงุดหงิดน้อย ข้อที่สามี่รับรู้ไปทางบวกมากคือข้อ 1 ของส่วนบริเวทก้อง และข้อ 1 ของส่วนขยา โดยรับรู้ว่าสะอวดมาก ข้อ 1 ของส่วนภควีตรประจ้งวัน โดยรับรู้ว่าช่วยเหลือตนเองได้ดีมาก นอกนั้นสามี่รับรู้ไปทางบวกน้อยและเป็นกลาง

เมื่อเปรียบเทียบภพลักษณะของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 3 ตามการรับรู้ของตนเองและสามี่จำแนก เป็นรายข้อพบว่า หญิงตั้งครรภ์และสามี่มีการรับรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 23 ข้อ จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1.3 ที่ว่าภพลักษณะของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 3 ตามการรับรู้ของตนเองและสามี่ไม่มีความแตกต่างกัน สำหรับข้อที่หญิงตั้งครรภ์และสามี่มีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 12 ข้อ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1.3 โดยสามี่มีการรับรู้ไปทางบวกมากกว่าหญิงตั้งครรภ์ ยกเว้นข้อ 3 ของส่วนใบหน้าที่ยหญิงตั้งครรภ์มีการรับรู้ไปทางบวกมากกว่าสามี่ (ดังตารางที่ 8 และ 9)

3.4 ประสัการณัการตั้งครรภ์ปกติ

ภพลักษณะของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 1 ตามการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์ที่มีประสัการณัการตั้งครรภ์ปกติจำแนกเป็นรายข้อ พบว่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์เป็นไปทางบวกและเป็นกลาง ยกเว้นข้อ 2 ข้อ 3 ของส่วนนารมภ์ และข้อ 5 ของส่วนภควีตรประจ้งวันที่ยหญิงตั้งครรภ์รับรู้ไปทางลบน้อย โดยรับรู้ว่าโมโหจ้งน้อย หงุดหงิดน้อย และเกียจคร้านน้อย ข้อที่ยหญิงตั้งครรภ์รับรู้ไปทางบวกมากคือข้อ 1 ของส่วนเต้านม โดยรับรู้ว่าเต้งตั้งมาก นอกนั้นหญิงตั้งครรภ์รับรู้ไปทางบวกน้อยและเป็นกลาง ส่วนคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของสามี่พบว่า เป็นไปทางบวกและเป็นกลาง ยกเว้นข้อ 2 ข้อ 3 ของส่วนนารมภ์ที่สามี่รับรู้ไปทางลบน้อย โดยรับรู้ว่าโมโหจ้งน้อย หงุดหงิดน้อย ข้อที่สามี่รับรู้ไปทางบวกมากคือส่วนเต้านมทุกข้อ โดยรับรู้ว่าเต้งตั้งมาก พอใจมาก สะอวดมาก ล่วงจามหาคข้อ 1 ข้อ 2 ของส่วนหัวนมและส่วนบริเวทก้องโดยรับรู้ว่าพอใจมาก สะอวดมาก ข้อ 1 ข้อ 2 ของส่วนขยาโดยรับรู้ว่าสะอวดมาก พอใจมาก ข้อ 1 ของส่วนรูปร่าง โดยรับรู้ว่าพอใจมาก นอกนั้นสามี่รับรู้ไปทางบวกน้อยและเป็นกลาง

เมื่อเปรียบเทียบภพลักษณะของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 1 ตามการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์ที่มีประสัการณัการตั้งครรภ์ปกติและสามี่จำแนก เป็นรายข้อ

พบว่า หญิงตั้งครรภ์และสามีมีการรับรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ฝ 19 ข้อ ฝจึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2.1 ที่ว่าภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 1 ตามการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์ที่มีประสบการณ์การตั้งครรภ์ปกติและสามีไม่มีความแตกต่างกัน สำหรับข้อที่หญิงตั้งครรภ์และสามีมีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ฝ 16 ข้อ ฝจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2.1 โดยสามีมีการรับรู้ไปทางบวกมากกว่าหญิงตั้งครรภ์ (ดังตารางที่ 10 และ 11)

ภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 2 ตามการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์ที่มีประสบการณ์การตั้งครรภ์ปกติ จำนวนเป็นรายข้อพบว่า คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์เป็นไปทางบวกและเป็นกลาง ยกเว้นข้อ 4 ของส่วนใบหน้า ข้อ 2 ของส่วนอารมณ์ต่อการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์เป็นไปทางลบน้อย โดยรับรู้ว่าเลดูแก่กว่าวัย น้อย โมโหง่ายน้อย ข้อที่หญิงตั้งครรภ์รับรู้ไปทางบวกมากคือข้อ 1 ของส่วนกิจวัตรประจำวันที่หญิงตั้งครรภ์รับรู้ว่าย่ำแย่เหลือตนเองได้ดีมาก นอกนั้นหญิงตั้งครรภ์รับรู้ไปทางบวกน้อยและเป็นกลาง สำหรับคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของสามีพบว่า เป็นไปทางบวกน้อย และเป็นกลาง ยกเว้นข้อ 2 ข้อ 3 ของส่วนอารมณ์ที่สามีรับรู้ไปทางลบน้อย โดยรับรู้ว่าไม่โห้ง่ายน้อย หงุดหงิดน้อย

เมื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 2 ตามการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์ที่มีประสบการณ์การตั้งครรภ์ปกติและสามี จำนวนเป็นรายข้อพบว่า หญิงตั้งครรภ์และสามีมีการรับรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ฝ 30 ข้อ ฝจึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2.2 ที่ว่าภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 2 ตามการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์ที่มีประสบการณ์การตั้งครรภ์ปกติและสามีไม่มีความแตกต่างกัน สำหรับข้อที่หญิงตั้งครรภ์และสามีมีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ฝ 5 ข้อ ฝจึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2.2 โดยสามีมีการรับรู้ไปทางบวกมากกว่าหญิงตั้งครรภ์ (ดังตารางที่ 10 และ 11)

ภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 3 ตามการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์ที่มีประสบการณ์การตั้งครรภ์ปกติจำนวนเป็นรายข้อ พบว่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์เป็นไปทางบวกและเป็นกลาง ยกเว้นข้อ 2 ข้อ 3 ของส่วนอารมณ์

ที่หญิงตั้งครรภ์รับรู้อาการไปทางลงน้อย โดยรับรู้ว่ามีโหน่งข้างน้อย หงุดหงิดน้อย ข้อที่หญิงตั้งครรภ์รับรู้อาการไปทางบวมมากคือข้อ 1 ของส่วนบริเวทท้อง โดยรับรู้ว่ามีโหน่งข้างมาก ข้อ 1 ของส่วนกึ่งตัวตบประสาทรโดยรับรู้ว่ามีโหน่งข้างน้อยได้ดีมาก นอกนั้นหญิงตั้งครรภ์รับรู้อาการไปทางบวมน้อยและเป็นกลาง และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของลำมีพบว่า เป็นไปทางบวมและเป็นกลาง ยกเว้นข้อ 2 ข้อ 3 ของส่วนอาหารที่มีลำมีรับรู้ไปทางลงน้อย โดยรับรู้ว่ามีโหน่งข้างน้อย หงุดหงิดน้อย ข้อที่ลำมีรับรู้ไปทางบวมมากคือข้อ 3 ของส่วนเต้านม ข้อ 1 ของส่วนบริเวทท้องและข้อ 1 ของส่วนขา โดยรับรู้ว่ามีโหน่งข้างมาก ข้อ 1 ของส่วนรูปร่าง โดยรับรู้ว่ามีโหน่งข้างมาก ข้อ 1 และข้อ 4 ของส่วนกึ่งตัวตบประสาทรโดยรับรู้ว่ามีโหน่งข้างน้อยได้ดีมาก และเคลื่อนไหวได้ว่องไวมาก นอกนั้นลำมีรับรู้ไปทางบวมน้อยและเป็นกลาง

เมื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 3 ตามการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์ที่มีประสบการณ์การตั้งครรภ์ปกติและลำมี จำแนกเป็นรายข้อ พบว่า หญิงตั้งครรภ์และลำมีมีการรับรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 27 ข้อ มีแนวโน้มไปตามสมมติฐานข้อ 2.3 ที่ว่าภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 3 ตามการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์ที่มีประสบการณ์การตั้งครรภ์ปกติและลำมีไม่มีความแตกต่างกัน สำหรับข้อที่หญิงตั้งครรภ์และลำมีมีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 8 ข้อ มีแนวโน้มไม่ไปตามสมมติฐานข้อ 2.3 โดยลำมีมีการรับรู้ไปทางบวมมากกว่าหญิงตั้งครรภ์ ยกเว้นข้อ 3 ของส่วนใบหน้าที่ยังตั้งครรภ์รับรู้อาการไปทางบวมมากกว่าลำมี (ดังตารางที่ 10 และ 11)

3.5 ประสบการณ์การตั้งครรภ์ไม่ปกติ

ภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 1 ตามการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์ที่มีประสบการณ์การตั้งครรภ์ไม่ปกติ จำแนกเป็นรายข้อ พบว่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์เป็นไปทางบวมและเป็นกลาง ยกเว้นข้อ 4 ข้อ 5 ของส่วนใบหน้า ข้อ 2 ข้อ 3 ของส่วนอาหาร ข้อ 4 ข้อ 5 ของส่วนกึ่งตัวตบประสาทรที่ยังตั้งครรภ์รับรู้อาการไปทางลงน้อย โดยรับรู้ว่ามีโหน่งข้างน้อย หงุดหงิดน้อย โหน่งข้างน้อย หงุดหงิดน้อย รับประทานอาหารไม่ได้น้อย เกือบครึ่งวันน้อย ตามลำดับ ข้อที่หญิงตั้งครรภ์รับรู้อาการไปทางบวม

มากคือข้อ 1 ข้อ 2 ของส่วนเต้านม โดยรับรู้ว่าจะตั้งดีมาก สะอาดมาก นอกนั้นหญิง
ตั้งครรภ์รับรู้ไปทางบวกลบน้อยและเป็นกลาง ส่วนคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของสามีพบว่า เป็น
ไปทางบวกและเป็นกลาง ยกเว้นข้อ 1 ของส่วนสุขภาพ ข้อ 2 ข้อ 3 ของส่วนอารมณ์
ซึ่งสามีรับรู้ไปทางลบน้อย โดยรับรู้ว่าเจ็บป่วยน้อย โมโหง่ายน้อย หงุดหงิดน้อย ข้อ
ที่สามีรับรู้ไปทางบวกมากคือข้อ 1 ข้อ 2 ของส่วนเขา โดยรับรู้ว่าจะสะอาดมาก ล้วงงามมาก
และข้อ 1 ของส่วนรูปร่าง โดยรับรู้ว่าพอใจมาก นอกนั้นสามีรับรู้ไปทางบวกลบน้อยและ
เป็นกลาง

เมื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 1 ตาม
การรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์ที่มีประสบการณ์การตั้งครรภ์ไม่ปกติและสามีจำนวนเป็นรายข้อ
พบว่า หญิงตั้งครรภ์และสามีมีการรับรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี
27 ข้อ จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2.4 ที่ว่าภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 1
ตามการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์ที่มีประสบการณ์การตั้งครรภ์ไม่ปกติและสามี ไม่มีความ
แตกต่างกัน สหสัมพันธ์ที่หญิงตั้งครรภ์และสามีมีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 มี 8 ข้อ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2.4 โดยสามีมีการรับรู้ไปทาง
บวกมากกว่าหญิงตั้งครรภ์ ยกเว้นข้อ 1 ของส่วนเต้านมที่หญิงตั้งครรภ์รับรู้ไปทางบวก
มากกว่าสามี (ดังตารางที่ 12 และ 13)

ภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 2 ตามการรับรู้ของ
หญิงตั้งครรภ์ที่มีประสบการณ์การตั้งครรภ์ไม่ปกติ จำนวนเป็นรายข้อ พบว่าคะแนนเฉลี่ย
การรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์เป็นไปทางบวกและเป็นกลาง ยกเว้นข้อ 2 ของส่วนอารมณ์
ที่หญิงตั้งครรภ์รับรู้ไปทางลบน้อย โดยรับรู้ว่าโมโหง่ายน้อย ข้อที่หญิงตั้งครรภ์รับรู้ไปทาง
บวกมากคือข้อ 1 ของส่วนเต้านม โดยรับรู้ว่าจะตั้งดีมาก นอกนั้นหญิงตั้งครรภ์รับรู้ไปทาง
บวกน้อยและเป็นกลาง และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของสามีพบว่า เป็นไปทาง
บวกและเป็นกลาง ยกเว้นข้อ 2 ข้อ 3 ของส่วนอารมณ์ที่สามีรับรู้ไปทางลบน้อยโดย
รับรู้ว่าโมโหง่ายน้อย หงุดหงิดน้อย ข้อที่สามีรับรู้ไปทางบวกมากคือข้อ 1 ของส่วนเขา
โดยรับรู้ว่าจะสะอาดมาก นอกนั้นสามีรับรู้ไปทางบวกน้อยและเป็นกลาง

เมื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 2
ตามการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์ที่มีประสบการณ์การตั้งครรภ์ไม่ปกติและสามีจำนวนเป็น

รายช้อยพบว่า หญิงตั้งครรภ์และสามีมีการรับรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 23 ข้อ จึงเป็นไปตามสมมติฐาน ข้อ 2.5 ที่ว่าภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ ในระยะที่ 2 ตามการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์ที่มีประสบการณ์การตั้งครรภ์ไม่ปกติ และสามี ไม่มีความแตกต่างกันสำหรับข้อที่หญิงตั้งครรภ์และสามีมีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 มี 12 ข้อ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2.5 โดยสามีมีการรับรู้ ไปทางบวกมากกว่าหญิงตั้งครรภ์ (ส่งตารางที่ 12 และ 13)

ภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 3 ตามการรับรู้ของหญิง ตั้งครรภ์ที่มีประสบการณ์การตั้งครรภ์ไม่ปกติ ส่วนแรกเป็นรายช้อยพบว่าคะแนนเฉลี่ยการ รับรู้ของหญิงตั้งครรภ์เป็นไปทางบวกน้อยและเป็นกลาง ยกเว้นข้อ 3 ข้อ 4 ของส่วนขา ข้อ 3 ข้อ 4 ของส่วนรูปร่าง ข้อ 2 ของส่วนอารมณ์ ข้อ 2 ข้อ 3 ของส่วนกิจวัตรประจำวัน ที่หญิงตั้งครรภ์รับรู้ไปทางลบน้อย โดยรับรู้ว่ายาวอ่อนแอเหนื่อย ทำให้เคลื่อนไหวข่มขำน้อย รูปร่างไม่เข้าความต้องการทางเพศน้อย อ้วนเทอะทะน้อย ส่วนอารมณ์หญิงตั้งครรภ์รับรู้ ว่าไม่โหยง่ายน้อย ส่วนกิจวัตรประจำวันหญิงตั้งครรภ์รับรู้ว่ายาวเคลื่อนไหวอย่างข่มขำน้อย นอนไม่ค่อยหลับน้อย สำหรับคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของสามี พบว่าเป็นไปทางบวกและเป็น กลาง ยกเว้นข้อ 1 ของส่วนใบหน้า ข้อ 4 ของส่วนขา ข้อ 4 ของส่วนรูปร่าง ข้อ 2 ข้อ 3 ของส่วนอารมณ์ที่สามีรับรู้ไปทางลบน้อย โดยรับรู้ว่ายาวหน้าหมองคล้ำน้อย ขาทำให้ เคลื่อนไหวข่มขำน้อย รูปร่างอ้วนเทอะทะน้อย โหมโหยง่ายน้อย หงุดหงิดน้อย ข้อที่สามี รับรู้ไปทางบวกมาก คือ ข้อ 1 ของส่วนขา โดยรับรู้ว่ายาวอายมาก นอกนั้นสามีรับรู้ไปทาง บวกน้อยและเป็นกลาง

เมื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 3 ตามการ รับรู้ของหญิงตั้งครรภ์ที่มีประสบการณ์การตั้งครรภ์ไม่ปกติและสามี ส่วนแรกเป็นรายช้อย พบว่า หญิงตั้งครรภ์และสามีมีการรับรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 24 ข้อ จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2.6 ที่ว่าภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 3 ตามการ รับรู้ของหญิงตั้งครรภ์ที่มีประสบการณ์การตั้งครรภ์ไม่ปกติและสามีไม่มีความแตกต่างกัน สำหรับข้อที่หญิงตั้งครรภ์และสามีมีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 11 ข้อ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2.6 โดยการรับรู้ของสามีเป็นไปทางบวกมากกว่า หญิงตั้งครรภ์ ยกเว้นข้อ 1 ของใบหน้าจากการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์เป็นไปทางบวกมากกว่า สามี (ส่งตารางที่ 12 และ 13)

ดีมาก รับประทานอาหารได้ดีมาก นอกนั้นหญิงตั้งครรภ์รับรู้อาการบวมและเป็นกลาง สำหรับคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของสามีพบว่า เป็นไปทางบวกและเป็นกลาง ยกเว้นข้อ 2 ของส่วนอารมณ์ที่สามีรับรู้อาการบวมโดยรับรู้ว่าไม่สบายน้อย ข้อที่สามีรับรู้อาการบวมมากคือข้อ 1 ของส่วนตัวผม โดยรับรู้ว่า แต่งตั้งมาก นอกนั้นสามีรับรู้อาการบวมและเป็นกลาง

เมื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 2 ตามการรับรู้ของหญิงครรภ์แรกและสามี จำแนกเป็นรายข้อพบว่าหญิงตั้งครรภ์และสามีมีการรับรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 32 ข้อ จึงเข้าไปตามสัมมนตรานข้อ 3.2 ที่ว่าภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 2 ตามการรับรู้ของหญิงครรภ์แรกและสามีไม่มีความแตกต่างกัน สำหรับข้อที่หญิงตั้งครรภ์และสามีมีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 3 ข้อ จึงไม่เป็นไปตามสัมมนตรานข้อ 3.2 โดยสามีมีการรับรู้ไปทางบวกมากกว่าหญิงตั้งครรภ์ (ดังตารางที่ 14 และ 15)

ภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 3 ตามการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์แรกจำแนกเป็นรายข้อ พบว่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์เป็นไปทางบวกและเป็นกลาง ยกเว้นข้อ 2 ของส่วนรูปร่าง ข้อ 2 ของส่วนอารมณ์ที่หญิงตั้งครรภ์รับรู้อาการบวม โดยรับรู้ว่ารูปร่างไม่เข้าความต้องการทางเพศน้อย ไม่สบายน้อย ข้อที่หญิงตั้งครรภ์รับรู้อาการบวมมากคือข้อ 3 ของส่วนสุขภาพโดยรับรู้ว่าแข็งแรงมาก ข้อ 1 ของส่วนกิจกรรมประจำวันโดยรับรู้ว่าช่วยเหลือตนเองได้ดีมาก นอกนั้นหญิงตั้งครรภ์รับรู้อาการบวมและเป็นกลาง และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของสามีพบว่า เป็นไปทางบวกและเป็นกลางยกเว้นข้อ 2 ข้อ 3 ส่วนอารมณ์ที่สามีรับรู้อาการบวมโดยรับรู้ว่าไม่สบายน้อย หงุดหงิดน้อย ข้อที่สามีรับรู้อาการบวมมากคือข้อ 1 ข้อ 2 ของส่วนตัวผมโดยรับรู้ว่า แต่งตั้งมาก ละออดมาก ข้อ 1 ของส่วนบริเวณท้องและข้อ 1 ของส่วนขาโดยรับรู้ว่า ละออดมาก ข้อ 1 ของส่วนสุขภาพโดยรับรู้ว่า ดีไม่เจ็บป่วยมาก ข้อ 1 ข้อ 4 ของส่วนกิจกรรมประจำวันโดยรับรู้ว่าช่วยเหลือตนเองได้ดีมาก รับประทานอาหารได้ดีมาก นอกนั้นสามีรับรู้อาการบวมและเป็นกลาง

เมื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 3 ตาม การรับรู้ของหญิงครรภ์แรกและสามี จำแนกเป็นรายข้อพบว่าหญิงตั้งครรภ์และสามีมีการ รับรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 21 ข้อ จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3.3 ที่ว่าภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 3 ตามการรับรู้ของหญิงครรภ์แรกและ สามีไม่มีความแตกต่างกัน สำหรับข้อที่หญิงตั้งครรภ์และสามีมีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 14 ข้อ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3.3 โดยการรับรู้ ของสามีเป็นไปทางบวกมากกว่าหญิงตั้งครรภ์ ยกเว้นข้อ 3 ของส่วนใบหน้าที่ยังตั้งครรภ์ มีการรับรู้ไปทางบวกมากกว่าสามี (ดังตารางที่ 14 และ 15)

3.7 การตั้งครรภ์ครรภ์หลัง

ภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 1 ตามการรับรู้ของ หญิงครรภ์หลังสามีจำแนกเป็นรายข้อพบว่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์เป็นไปทาง บวกน้อยและเป็นกลาง ยกเว้นข้อ 5 ของส่วนใบหน้า ข้อ 2 ข้อ 3 ของส่วนอารมณ์ ข้อ 5 ของกิจวัตรประจำวันที่ยังตั้งครรภ์รับรู้ไปทางลบน้อย โดยรับรู้ว่าเป็นข้อดีน้อย โมโหง่ายน้อย หงุดหงิดน้อยและเครียดน้อยกว่าตามลำดับ และเมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ย การรับรู้ของสามีพบว่า เป็นไปทางบวกและเป็นกลาง ยกเว้นข้อ 2 ข้อ 3 ของส่วน อารมณ์ที่สามีรับรู้ไปทางลบน้อย โดยรับรู้ว่าเป็นข้อดีน้อย หงุดหงิดน้อย ข้อที่สามีรับรู้ ไปทางบวกมากคือข้อ 1 ของส่วนขา โดยรับรู้ว่ามีอายุน้อย และข้อ 1 ของส่วนรูปร่าง โดยรับรู้ว่ามีอายุน้อย นอกนั้นสามีรับรู้ไปทางบวกน้อยและเป็นกลาง

เมื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 1 ตามการรับรู้ของหญิงครรภ์หลังและสามีจำแนกเป็นรายข้อ พบว่าหญิงตั้งครรภ์และสามี มีการรับรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 23 ข้อ จึงเป็นไปตามสมมติ ฐานข้อ 3.4 ที่ว่า ภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 1 ตามการรับรู้ของหญิงครรภ์ หลังและสามีไม่มีความแตกต่างกันสำหรับข้อที่หญิงตั้งครรภ์และสามีมีการรับรู้แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 12 ข้อ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3.4 โดยสามีมี การรับรู้ไปทางบวกมากกว่าหญิงตั้งครรภ์ ยกเว้นข้อ 1 ของส่วนเต้านมที่ยังตั้งครรภ์ รับรู้ไปทางบวกมากกว่าสามี (ดังตารางที่ 16 และ 17)

ภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 2 ตามการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์หลัง จำนวนเป็นรายข้อ พบว่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์เป็นไปทางบวกและเป็นกลาง ยกเว้นข้อ 4 ของส่วนใบหน้า ข้อ 4 ของส่วนรูปร่าง ข้อ 2 ข้อ 3 ของส่วนอารมณ์ที่หญิงตั้งครรภ์รับรู้ไปทางลบน้อย โดยรับรู้ว่าแลดูแก่กว่าวัยน้อย รูปร่างอ้วนเทอะทะน้อย โมโหง่ายน้อย ข้อที่หญิงตั้งครรภ์รับรู้ไปทางบวกมากที่สุดคือ ข้อ 1 ของส่วนอารมณ์ โดยรับรู้ว่าแจ่มใสมาก นอกนั้นหญิงตั้งครรภ์รับรู้ไปทางบวกน้อยและเป็นกลาง สำหรับคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของสามีพบว่า เป็นไปทางบวกและเป็นกลาง ยกเว้นข้อ 2 ข้อ 3 ของส่วนอารมณ์ที่สามีรับรู้ไปทางลบน้อย โดยรับรู้ว่าโมโหง่ายน้อย หงุดหงิดน้อย ข้อที่สามีรับรู้ไปทางบวกมากที่สุดคือ ข้อ 2 ข้อ 4 ของส่วนเต้านม โดยรับรู้ว่าพอใจมาก สะอาดมาก ข้อ 1 ของส่วนบริเวณท้อง และข้อ 1 ของส่วนขา โดยรับรู้ว่าสะอาดมาก ข้อ 1 ของส่วนรูปร่าง โดยรับรู้ว่าพอใจมาก ข้อ 1 ของส่วนกิจวัตรประจำวัน โดยรับรู้ว่าช่วยเหลือตนเองได้ดีมาก นอกนั้นสามีรับรู้ไปทางบวกน้อยและเป็นกลาง

เมื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 2 ตามการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์หลังและสามีจำนวนเป็นรายข้อพบว่า หญิงตั้งครรภ์และสามีมีการรับรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 21 ข้อ จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3.5 ที่ว่าภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 2 ตามการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์หลังและสามีไม่มีความแตกต่างกัน สำหรับข้อที่หญิงตั้งครรภ์และสามีมีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 14 ข้อ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3.5 โดยสามีมีการรับรู้ไปทางบวกมากกว่าหญิงตั้งครรภ์ (ดังตารางที่ 16 และ 17)

ภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 3 ตามการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์หลังจำนวนเป็นรายข้อพบว่าคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์เป็นไปทางบวกและเป็นกลาง ยกเว้นข้อ 2 ข้อ 5 ของส่วนขา ข้อ 3 ข้อ 4 ของส่วนรูปร่าง และข้อ 2 ข้อ 3 ของส่วนอารมณ์ที่หญิงตั้งครรภ์รับรู้ไปทางลบน้อย โดยรับรู้ว่าชาวอ้วนแอ่นน้อย ทำให้เคลื่อนไหวขยับงอมน้อย รูปร่างไม่รัดความต้องการทางเพศน้อย อ้วนเทอะทะน้อย ส่วนอารมณ์ที่หญิงตั้งครรภ์รับรู้ว่าโมโหง่ายน้อย หงุดหงิดน้อย ข้อที่หญิงตั้งครรภ์รับรู้ไปทางบวกมากที่สุดคือ ข้อ 1 ของส่วนกิจวัตรประจำวัน โดยรับรู้ว่าช่วยเหลือตนเองได้ดีมาก นอกนั้น

หญิงตั้งครรภ์รับรู้อาการบวมก้นและเป็นกลาง ส่วนคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของสามีพบว่า เป็นไปทางบวกและเป็นกลาง ยกเว้นข้อ 2 ข้อ 3 ของส่วนอารมณ์ที่สามีรับรู้ไปทางลบ โดยรับรู้ว่ามีน้ำหนักน้อย หงุดหงิดน้อย ข้อที่สามีรับรู้ไปทางบวกมากที่สุดคือ ข้อ 1 ของส่วนกิจวัตรประจำวัน โดยรับรู้ว่าย่อยเหลือตนเองได้ดีมาก นอกนั้นสามีรับรู้ไปทางบวกและเป็นกลาง

เมื่อเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 3 ตามการรับรู้ของหญิงครรภ์หลังและสามี จำนวนที่เป็นรายข้อพบว่า หญิงตั้งครรภ์และสามีมีการรับรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 27 ข้อ จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3.6 ที่ว่าภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 3 ตามการรับรู้ของหญิงครรภ์หลังและสามีไม่มีความแตกต่างกัน สำหรับข้อที่หญิงตั้งครรภ์และสามีมีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 8 ข้อ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3.6 โดยสามีมีการรับรู้ไปทางบวกมากกว่าหญิงตั้งครรภ์ ยกเว้นข้อ 3 ของส่วนใบหน้า ที่หญิงตั้งครรภ์รับรู้ไปทางบวกมากกว่าสามี (ส่งตารางที่ 16 และ 17)

4. ความรู้สึกนึกคิดของหญิงตั้งครรภ์และสามีที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของร่างกายของหญิงระยะตั้งครรภ์ จำนวนที่เป็นรายข้อ ผลปรากฏว่า

คะแนนเฉลี่ยของความรู้สึกนึกคิดของหญิงตั้งครรภ์ที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของร่างกายของหญิงระยะตั้งครรภ์เป็นไปทางลบ ยกเว้นข้อ 1 ที่หญิงตั้งครรภ์มีความรู้สึกนึกคิดเป็นกลางในระหว่างความน่าเกลียด-ไม่น่าเกลียดของเส้นเลือดที่ปรากฏบนผิวหนังของหญิงระยะตั้งครรภ์ ข้อที่หญิงตั้งครรภ์มีความรู้สึกนึกคิดไปทางลบเป็นอันดับแรกคือ หัวนมของหญิงระยะตั้งครรภ์ มีสีคล้ำขึ้นมีความน่าเกลียดน้อย โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 รองลงมาคือ การแตกลายของหน้าท้องของระยะตั้งครรภ์ มีความน่าเกลียดน้อย และเส้นเลือดของหน้าอกของหญิงระยะตั้งครรภ์มีความน่าเกลียดน้อย โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 และ 2.83 ตามลำดับ ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด คือข้อที่หญิงตั้งครรภ์มีความรู้สึกนึกคิดว่าฝ้าที่เกิดขึ้นบนใบหน้าของหญิงระยะตั้งครรภ์ ทำให้ใบหน้ามีความน่าเกลียดน้อย โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.75

คะแนนเฉลี่ยของความรู้ลึกลับของลำมีที่ต่อการเปลี่ยนแปลงของร่างกายของหญิงระยะตั้งครรภ์ มีลักษณะเป็นกลาง ยกเว้นข้อ 4 ที่ลำมีความรู้ลึกลับคิดไปทางลบ น้อย โดยมีความรู้ลึกลับคิดว่า เส้นเลือดขอศบรีเวดเขาของหญิงระยะตั้งครรภ์มีความน่าเชื่อถือ น้อย คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.48

เมื่อพิจารณาระดับความรู้ลึกลับของหญิงตั้งครรภ์และลำมีที่อยู่ในระดับเดียวกันพบว่า หญิงตั้งครรภ์มีความรู้ลึกลับคิดเป็นกลางในระหว่างความน่าเชื่อถือ-ไม่น่าเชื่อถือของเส้นเลือดที่ปรากฏบนเต้านมของหญิงระยะตั้งครรภ์ และมีความรู้ลึกลับคิดไปทางลบ น้อย โดยมีความรู้ลึกลับคิดว่า เส้นเลือดขอศบรีเวดเขาของหญิงระยะตั้งครรภ์มีความน่าเชื่อถือ น้อย (ดังตารางที่ 18)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยภาพลักษณ์ของหญิงระยะตั้งครรภ์ ตามการรับรู้ของตนเอง เป็นรายข้อในแต่ละส่วน ผลปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์ส่วนใหญ่เป็นไปทางบวกในระดับน้อยและเป็นกลาง อาจเนื่องจากหญิงตั้งครรภ์รับรู้ว่าการเปลี่ยนแปลงของร่างกายในขณะตั้งครรภ์เป็นการเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติ และยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เป็นผลมาจากการตั้งครรภ์ซึ่งเป็นข้อบ่งชี้ถึงการปรับตัวที่เป็นไปในทางที่ดี ดังที่เลิร์ชและบลิส (Lerch and Bliss 1978 : 141) กล่าวว่า ผู้หญิงที่อยู่ในวัยผู้ใหญ่และมีความรู้ลึกลับที่ดีต่อร่างกาย จะยอมรับการเปลี่ยนแปลงของร่างกายที่เกิดมาจากการตั้งครรภ์และพร้อมที่จะมีการปรับตัวสำหรับคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์ส่วนน้อยที่เป็นไปทางลบในระดับน้อย คือ ข้อ 2 ข้อ 3 ของส่วนอารมณ์ โดยรับรู้ว่าหงุดหงิดเล็กน้อย อาจเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของขนาดรูปร่างและการทำหน้าที่ของร่างกาย ทำให้หญิงตั้งครรภ์ต้องเผชิญกับความไม่สบายต่าง ๆ และมีความรู้ลึกลับว่าการทำกิจกรรมประจำวันต่าง ๆ ได้น้อยลง ต้องการพึ่งพาอาศัยผู้อื่น รวมทั้งต้องเตรียมบทบาทในการเป็นมารดาซึ่งเกี่ยวข้องกับประสบการณ์เดิมที่มีต่อมารดาของตนเอง ทำให้หญิงตั้งครรภ์ต้องมีการปรับตัว จึงเกิดความวิตกกังวล หรือความเครียดได้ โดยแสดงออกทางอารมณ์ในรูปของความหงุดหงิด โมโหง่าย ดังนั้นบุคลากรทางด้านการแพทย์ที่ให้บริการหญิงตั้งครรภ์ควรตระหนักถึงภาวะจิตใจและอารมณ์ของหญิงตั้งครรภ์ เพราะระยะตั้งครรภ์เป็นระยะที่เสี่ยงต่อภาวะวิกฤติทางจิตใจ ถ้าระยะตั้งครรภ์นี้มีปัญหาหาก

ไม่ล่ามารถแก้ปัญหาได้และขาดการสนับสนุนช่วยเหลือจากสมาชิกในครอบครัวจะนำไปสู่ภาวะ
 วิกฤติทางจิตใจ (Martin 1978 : 128-129, Wilson and Kneisl 1979 : 290-
 293)

2. ผลการวิจัยสภาพสังคมของหญิงระยะตั้งครรภ์ ตามการรับรู้ของสามีเป็น
 รายข้อในแต่ละส่วน ผลปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของสามีเป็นไปทางบวกและเป็น
 กลาง ยกเว้นข้อ 2 ข้อ 3 ของส่วนอารมณ์ซึ่งสามีรับรู้ไปทางลบ โดยรับรู้ว่าหงุดหงิด
 น้อย โหม่ง่ายน้อย แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงของร่างกายของภรรยาในขณะตั้งครรภ์โดย
 ส่วนใหญ่ไม่ทำให้การรับรู้ของสามีที่มีต่อร่างกายของภรรยาเป็นไปทางลบ อาจเนื่องจาก
 การที่สามียอมรับ และพอใจการเปลี่ยนแปลงของร่างกายของภรรยาในขณะตั้งครรภ์ และ
 มีการรับรู้ว่าการเปลี่ยนแปลงนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงที่ปกติ รวมทั้งมีทัศนคติที่ดีต่อการตั้งครรภ์
 ซึ่ง มาร์ติน (Martin 1978 : 130) กล่าวว่า การที่ผู้ชายมีความรู้สึกที่ดีต่อการตั้งครรภ์
 เพราะผู้ชายส่วนมากต้องการมีบุตรสืบทอดสกุล และการที่ภรรยาตั้งครรภ์แสดงถึงความเป็น
 ผู้ชายหรือพิสูจน์ความสามารถของตนต่อสังคม ผลที่ได้จากการศึกษานี้คล้ายกับการศึกษาของ
 เชนและลินน์ (Shane and Linn 1977 : 234) ที่พบว่าสามีมีความพอใจต่อร่างกาย
 ของภรรยาในขณะตั้งครรภ์ และมีทัศนคติที่ดีต่อการตั้งครรภ์ ในทำนองเดียวกัน แฮร์ริส
 และคณะ (Harris et al 1980 : 233-234) พบว่า การรับรู้ของสามีที่มีต่อร่างกาย
 ภรรยาในขณะตั้งครรภ์มักเป็นไปในทางที่ดี และมีความรู้สึกพอใจในความสามารถของภรรยา
 ที่ต้องรับภาระเกี่ยวกับบุตรในครรภ์ สำหรับการรับรู้ของสามีที่เป็นไปทางลบ โดยรับรู้
 ว่าหงุดหงิดน้อย โหม่ง่ายน้อยนั้น เป็นการรับรู้เหมือนกับของหญิงตั้งครรภ์ เหตุผลที่เป็น
 เช่นนี้อาจเนื่องจากการที่สามีและหญิงตั้งครรภ์มีความใกล้ชิดและผูกพันกัน จึงทำให้สามี
 การรับรู้ในความรู้สึกหรืออารมณ์ของหญิงตั้งครรภ์ (Wilson 1979 : 56-57) แต่การ
 รับรู้ดี เป็นการรับรู้ไปทางลบคล้ายกับการศึกษาของมัวร์ (Moore 1978 : 23-25) ที่พบว่า
 สามีมีความรู้สึกว่าภรรยาในขณะตั้งครรภ์มีความตึงเครียดหรืออารมณ์ไม่ดี ซึ่งบุคลากรทาง
 การแพทย์ที่ให้บริการหญิงระยะตั้งครรภ์ควรให้ความสนใจ ถ้าสามีไม่เข้าใจเกี่ยวกับอารมณ์
 ของภรรยาในขณะตั้งครรภ์ อาจทำให้เกิดความสับสนและไม่ล่ามารถเผชิญกับอารมณ์ของ
 ภรรยาได้ จะพยายามหลีกเลี่ยงไม่เข้าใกล้ภรรยา ทำให้มีผลต่อสัมพันธภาพระหว่างสามีกับ
 ภรรยาได้ ดังนั้นหญิงตั้งครรภ์และสามีควรจะมีความเข้าใจเกี่ยวกับอารมณ์ของหญิงตั้งครรภ์
 โดยบุคลากรทางการแพทย์จะต้องรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาทางอารมณ์
 และมีผลต่อสัมพันธภาพระหว่างสามีกับภรรยา ให้หญิงตั้งครรภ์และสามีได้ระบายนความรู้สึก

และช่วยให้หญิงตั้งครรภ์และสามีเข้าใจถึงภาวะอารมณ์ของหญิงตั้งครรภ์ที่จะนำไปสู่ภาวะ
วิกฤติ ซึ่งบุคลากรทางการแพทย์จะทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือ

3. ผลการเปรียบเทียบภาพลักษณ์ของหญิงระยะตั้งครรภ์ ตามการรับรู้ของตนเอง
และสามีเป็นรายข้อ เมื่อพิจารณาแยกกลุ่มตามประเภทของอายุครรภ์ ประสบบการตั้งครรภ์ ตั้ง
ครรภ์ จำนวนครั้งของการตั้งครรภ์ ผลการวิจัยพบว่า ภาพลักษณ์ของหญิงระยะตั้งครรภ์ตาม
การรับรู้ของตนเองและสามี มีทั้งแตกต่างกันและไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 ส่วนข้อที่การรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์และสามีไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวนมากกว่าข้อที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
ในทุกกลุ่ม ซึ่งการที่ภาพลักษณ์ของหญิงระยะตั้งครรภ์ ตามการรับรู้ของตนเองและสามีไม่มี
ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อแยกกลุ่มตามประเภทของอายุ
ครรภ์ ประสบบการตั้งครรภ์ จำนวนครั้งของการตั้งครรภ์ เหตุผลที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่อง
จากระยะตั้งครรภ์ เป็นระยะที่หญิงตั้งครรภ์มีความรู้สึกไวต่อปฏิกิริยาโต้ตอบของสามี ซึ่งเป็น
บุคคลสำคัญของหญิงตั้งครรภ์ การแสดงออกหรือการติดต่อสื่อสารของสามีจะมีอิทธิพลต่อการ
รับรู้ของหญิงตั้งครรภ์ที่มีต่อร่างกายตนเองซึ่งเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากการตั้งครรภ์ ดังที่
แฮร์ริสและคณะ (Harris, et al 1980 : 232) กล่าวว่า หญิงตั้งครรภ์มีความรู้สึกไว
ต่อปฏิกิริยาโต้ตอบของสามีที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของร่างกายตนเองและทัศนคติของสามีมี
ความสำคัญในการรับรู้ของผู้หญิงเกี่ยวกับร่างกายในระหว่างตั้งครรภ์ ในทำนองเดียวกัน
มัวร์และเดวิส (Moore and Davis 1978 : 203) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์
ของหญิงตั้งครรภ์มากหรือน้อยขึ้นกับปฏิกิริยาของสามี

สำหรับภาพลักษณ์ของหญิงระยะตั้งครรภ์ ตามการรับรู้ของตนเองและสามี
ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อแยกกลุ่มตามประเภทของอายุ
ครรภ์ ประสบบการตั้งครรภ์ จำนวนครั้งของการตั้งครรภ์ ส่วนใหญ่สามีมีการรับรู้ไป
ทางบวกมากกว่าหญิงตั้งครรภ์ เหตุผลที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจาก ประการที่หนึ่งหญิงตั้งครรภ์
เป็นผู้ที่ประสบบการณ์โดยตรงในการที่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกายตนเองที่
เป็นผลมาจากการตั้งครรภ์ ในขณะที่สามีไม่มีประสบบการณ์โดยตรงเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง
ของร่างกายตนเองอันเป็นผลมาจากการตั้งครรภ์ ประการที่สอง ฟิชเชอร์ (Fisher in
Murray 1972 : 619-620) กล่าวว่า ภาพลักษณ์ระหว่างผู้หญิงและผู้ชายมีความแตกต่างกัน

โดยผู้ย้ายให้ความสนใจถึงความแข็งแรง ฟังตนเองได้ และความล้าเรื้อร ส่วนผู้หญิงให้ความ
สนใจร่างกายในด้านกาที่ตั้งดูความสนใจ และความสวยงาม ซึ่งให้ความสนใจในร่างกาย
มากกว่าผู้ชาย ดังนั้นการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์และสามีจึงมีความแตกต่างกัน โดยสามีมีการ
รับรู้ไปทางบวกมากกว่าหญิงตั้งครรภ์ เป็นไปตามการศึกษาของ เซนและลินน์ (Shane
and Linn 1977 : 234) ที่พบว่า สามีมี ความพอใจต่อร่างกายของภรรยาในขณะตั้งครรภ์
มากกว่าภรรยาที่มีต่อร่างกายตนเอง

คะแนนเฉลี่ยภาพลักษณ์ของหญิงระยะตั้งครรภ์ตามการรับรู้ของตนเองและ
สามีเป็นรายข้อ เมื่อแยกพิจารณาตามอายุครรภ์ ประสพการณ์การตั้งครรภ์ และจำนวนครั้ง
ของการตั้งครรภ์ ส่วนใหญ่คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์และสามีเป็นไปทางบวก
และเป็นกลาง ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีสำหรับการตั้งครรภ์ แสดงถึงแนวโน้มการยอมรับการตั้งครรภ์
ทั้งของหญิงตั้งครรภ์และสามี แต่มีบางข้อที่การรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์และสามีเป็นไปทางลบ
ในระดับน้อย ดังนี้ คือ

ก. ภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 1 ตามการรับรู้ของตนเอง
พบว่าหญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 1 ทั้งหมดมีการรับรู้ว่าเป็นหน้าซู้บซิดเล็กน้อย
เกือบครึ่ง สักน้อย เมื่อแยกพิจารณาหญิงตั้งครรภ์ที่มีประสพการณ์การตั้งครรภ์ปกติ หญิง
ครรภ์แรก หญิงครรภ์หลังมีการรับรู้เหมือนกัน ส่วนหญิงตั้งครรภ์ที่มีประสพการณ์การตั้งครรภ์
ไม่ปกติเห็น นอกจากจะมีการรับรู้ดังกล่าวแล้ว ยังมีการรับรู้ว่าเป็นหน้าแลดูแก่กว่าวัย และ
รับประทานอาหารไม่ดีในระดับเล็กน้อย เหตุผลที่ทำให้หญิงตั้งครรภ์รับรู้ว่าเป็นหน้าซู้บซิด
เล็กน้อย เกือบครึ่ง สักน้อย อาจเนื่องจากในระยะที่ 1 ของการตั้งครรภ์เป็นระยะที่
หญิงตั้งครรภ์มีอาการคลื่นไส้และ/หรืออาเจียน รวมทั้งมีอาการอ่อนเพลีย (Ziegel and
Cranley 1978 : 146, 212) ส่วนหญิงตั้งครรภ์ที่มีประสพการณ์การตั้งครรภ์ไม่ปกติต้อง
เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกายที่เป็นปกติของการตั้งครรภ์แล้ว ยังต้องพบกับภาวะ
แทรกซ้อนของการตั้งครรภ์หรือมีประสพการณ์การตั้งครรภ์ที่ล้มเหลวมาก่อน ทำให้จำนวน
ข้อของการรับรู้ไปทางลบมากกว่าหญิงตั้งครรภ์กลุ่มอื่น ดังที่ คลอส์ (Klause 1976 :
42-45) กล่าวว่า ประสพการณ์การตั้งครรภ์ไม่ปกติมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์
ไปทางลบได้ และประสพการณ์เหล่านี้ทำให้หญิงตั้งครรภ์กังวล กส่ว เกิดความรู้สึกไม่สนใจ
ทำให้สนใจร่างกายมากขึ้น

ภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 1 ตามการรับรู้ของสามีพบว่า สามีของหญิงตั้งครรภ์ที่มีประสบการณ์การตั้งครรภ์ไม่ปกติ มีการรับรู้ว่าการรับยา เสียบ่อยบ่อยใน ระดับเล็กน้อย เหตุผลที่เป็น เช่นนี้ อาจเนื่องจากการแสดงออกทางด้านร่างกายของหญิงตั้งครรภ์ โดยมีอาการคลื่นไส้อาเจียน สิ่งทำให้สามีรับรู้ว่าการรับยา เสียบ่อยบ่อยในระดับเล็กน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนตั้งครรภ์

ข. ภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 2 ตามการรับรู้ของตนเอง พบว่าหญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 2 ทั้งหมด และหญิงตั้งครรภ์ที่มีประสบการณ์การตั้งครรภ์ปกติมีการรับรู้ว่าเป็นหน้าแลดูแก่กว่าวัยในระดับเล็กน้อย ส่วนหญิงครรภ์หลังมีการรับรู้ว่าเป็นหน้าแลดูแก่กว่าวัยในระดับเล็กน้อย รูปร่างอ้วนทอตะทะในระดับเล็กน้อย ซึ่งมีส่วนช่วยต่อการรับรู้ไปทางลบมากกว่ากลุ่มอื่น เหตุผลที่เป็น เช่นนี้ อาจเนื่องมาจากหญิงครรภ์หลังเคยตั้งครรภ์มาก่อนและมีบุตรแล้ว ทำให้รับรู้ว่าร่างกายขยายใหญ่ขึ้นได้เร็ว และมากกว่ากลุ่มอื่น จึงรับรู้ว่ารูปร่างอ้วนทอตะทะในระดับน้อย ส่วนการที่หญิงตั้งครรภ์รับรู้ว่าเป็นหน้าแลดูแก่กว่าวัยในระดับเล็กน้อย อาจเนื่องมาจากผ่านความไม่สบายในระยะที่ 1 มาก่อน เช่นการคลื่นไส้อาเจียน เป็นต้น

ค. ภาพลักษณ์ของหญิงที่มีอายุครรภ์ในระยะที่ 3 ตามการรับรู้ของตนเอง พบว่าหญิงตั้งครรภ์เกือบทุกกลุ่ม (ยกเว้นหญิงตั้งครรภ์ที่มีประสบการณ์การตั้งครรภ์ปกติ) มีการรับรู้ว่ารูปร่างไม่เข้าความต้องการทางเพศในระดับเล็กน้อย เหตุผลที่เป็น เช่นนี้ อาจเนื่องจากระยะนี้เป็นระยะที่ร่างกายเปลี่ยนแปลงมากที่สุด ขอบเขตของร่างกายขยายมากที่สุดโดยเฉพาะบริเวณท้อง ทำให้หญิงตั้งครรภ์รับรู้ว่าร่างกายไม่ดึงดูดความสนใจ โดยอาจรับรู้จากการแสดงออกหรือปฏิกิริยาของสามีที่มีต่อตนเอง ดังที่ จุตมศิลป์ ศรีแสงนาม (2524 : 46) ได้กล่าวถึงสามีของหญิงตั้งครรภ์ ซึ่งมาส์เตอร์และลอห์นสัน ศึกษาจำนวน 79 คน พบว่าความสนใจทางเพศของสามีที่มีต่อภรรยาลดลง โดยให้เหตุผลว่ากลัวจะเป็นอันตรายต่อภรรยาหรือทารกในครรภ์ แต่หญิงตั้งครรภ์กลับสงสัยว่าอาจเป็นเพราะตนเองมีรูปร่างไม่น่าดู ไม่มีความสวยงามเหมือนเดิม

หญิงตั้งครรภ์ที่มีอายุครรภ์อยู่ในระยะที่ 3 ทั้งหมดมีการรับรู้ว่าการทำให้เคลื่อนไหวขยับงอมาในระดับเล็กน้อย รูปร่างอ้วนทอตะทะในระดับเล็กน้อย เนื่องจากระยะนี้เป็นระยะที่มีการเปลี่ยนแปลงของขาโดยมีอาการบวม หรืออาจมีเส้นเลือดโป่ง มีอาการปวด

ทำให้เคลื่อนไหวได้ช้าลง หญิงตั้งครรภ์จึงรู้ว่าขาทำให้เคลื่อนไหวงุ่มง่ามในระดับเล็กน้อย และระยะนี้น้ำหนักของหญิงตั้งครรภ์เพิ่มขึ้นมากที่สุดจากการเจริญเติบโตของทารกในครรภ์ การคั่งของน้ำในร่างกาย การสะสมของไขมันในร่างกาย (Ziegel and Cranley 1978: 152-155) ทำให้หญิงตั้งครรภ์มีการรับรู้ว่ารูปร่างอ้วนเทอะทะในระดับเล็กน้อย คล้ายกับการศึกษาของ พรทิพย์ พิชราพันธุ์ (2524 : 48-59) ที่พบว่าหญิงตั้งครรภ์มีความรู้สึกว่ารูปร่างใหญ่โตขึ้น รำคาญรูปร่างตนเอง ในทำนองเดียวกันจากการศึกษาของมัวร์ (Moore 1978 : 25) พบว่าหญิงตั้งครรภ์มองตนเองว่ารูปร่างใหญ่ขึ้น อ้วนขึ้น

หญิงตั้งครรภ์หลังมีการรับรู้เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับขาอ้วนแอในระดับเล็กน้อย

เหตุผลที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากมีอาการบวมของขาและมีอาการปวด สำหรับหญิงตั้งครรภ์ที่มีประสบการณ์การตั้งครรภ์ไม่ปกติมีการรับรู้เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับการนอนไม่ค่อยหลับในระดับเล็กน้อย อาจเนื่องจากประสบการณ์การตั้งครรภ์ไม่ปกติ ทำให้หญิงตั้งครรภ์สนใจร่างกายมากขึ้น ส่วนลำตัวของหญิงตั้งครรภ์กลุ่มนี้มีการรับรู้ใบหน้าของภรรยาหมองคล้ำในระดับเล็กน้อย ขาทำให้เคลื่อนไหวงุ่มง่ามในระดับเล็กน้อย และรูปร่างอ้วนเทอะทะในระดับเล็กน้อย อาจเนื่องจากการที่หญิงตั้งครรภ์ต้องเผชิญกับความไม่ลွယ်สบายที่เป็นผลจากการขยายของท้อง น้ำหนักของร่างกายเพิ่มขึ้นมากที่สุด ขามีอาการบวม รวมทั้งเคยมีประสบการณ์การตั้งครรภ์ที่ล้มเหลวหรือมีภาวะแทรกซ้อนของการตั้งครรภ์ ซึ่งก่อให้เกิดความกังวลเพิ่มขึ้น ลำมิจึงรับรู้ว่ใบหน้าของภรรยาหมองคล้ำ ขาทำให้เคลื่อนไหวงุ่มง่ามและรูปร่างอ้วนเทอะทะในระดับเล็กน้อย

สิ่งที่น่าสังเกต คือ หญิงตั้งครรภ์และลำมิจึงทุกกลุ่มมีการรับรู้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 และมีการรับรู้ไปทางลบน้อย โดยรับรู้ว่ไม่โง่ง่ายน้อย นอกจากนี้หญิงตั้งครรภ์และลำมิจึงเกือบทุกกลุ่มมีการรับรู้ว่หงุดหงิดน้อยด้วย ซึ่งเป็นส่วนที่เกี่ยวกับอารมณ์ เหตุผลที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากระยะตั้งครรภ์เป็นระยะที่แล้คงให้ทราบว่หญิงตั้งครรภ์จะต้องเตรียมบทบาทในการเป็นมารดา และต้องปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของร่างกายในแต่ละระยะของการตั้งครรภ์ โดยหญิงตั้งครรภ์ต้องเผชิญกับความไม่ลွယ်สบายที่เป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงของร่างกายในระยะตั้งครรภ์ และมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจ ได้แก่ ความวิตกกังวล ความมกสัว หรือความเครียดได้ จึงแสดงออกทางด้านอารมณ์ ซึ่งในระยะที่ 1 ของการตั้งครรภ์ หญิงตั้งครรภ์ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของฮอร์โมนทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของอารมณ์และเผชิญกับความไม่ลွယ်สบาย เช่น คลื่นไส้หรืออาเจียน อ่อนเพลีย เป็นต้น รวมทั้งความรู้สึกทางบวกและลบต่อการตั้งครรภ์ ซึ่งเป็นผลจากประสบการณ์

เดิมที่เกี่ยวข้องกับมารดาของตนเอง ทำให้เกิดความรู้สึกขัดแย้งหรือมีความรู้สึกผิด จึงเกิดความวิตกกังวลในระยะที่ 2 ของการตั้งครรภ์ หญิงตั้งครรภ์มีความรู้สึกว่าเด็กดิ้นแสดงว่ามีทารกอยู่ภายในครรภ์จริง เป็นระยะที่เกิดอารมณ์ชอบหรือไม่ชอบทารกในครรภ์ มีความกังวลต่อปฏิกิริยาของบุคคลในครอบครัวที่มีต่อการตั้งครรภ์ มีความกลัวว่าทารกจะผิดปกติ กลัวอันตรายต่อทารกในครรภ์ ในระยะที่ 3 ของการตั้งครรภ์ หญิงตั้งครรภ์มีความกังวลเกี่ยวกับการคลอด กลัวอันตรายต่อทารก รวมทั้งมีความไม่ลู่ล่บายอย่างมากจากการขยายของบริเวณท้อง ทำให้เกิดความวิตกกังวล ทำให้จิตประสาทปรับตัวน้อยลง (Martin 1978 : 128-130) ดังนั้นหญิงตั้งครรภ์จึงมีการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจทั้ง 3 ระยะของการตั้งครรภ์และจากการศึกษาของพลัทซิกกับโรเนอร์ (Plutchik and Weiner 1971 ; 344-350) พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างความไม่ลู่ล่บายกับความวิตกกังวลในผู้หญิง แสดงว่าความไม่ลู่ล่บายในหญิงตั้งครรภ์จะส่งผลให้เกิดความวิตกกังวลและความวิตกกังวลจะแสดงในรูปของอารมณ์ ทำให้หญิงตั้งครรภ์มีการรับรู้ว่ามีน้ำหนักน้อย หงุดหงิดน้อย ส่วนส่วนนี้มีความใกล้ชิดและผูกพันกับหญิงตั้งครรภ์ จึงทำให้สามีมีการรับรู้ไม่แตกต่างจากหญิงตั้งครรภ์ แต่คะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของสามีส่วนใหญ่น้อยกว่าของหญิงตั้งครรภ์ แสดงว่ามีแนวโน้มไปทางลบมากกว่าหญิงตั้งครรภ์ อาจเกิดจากความไม่เข้าใจเกี่ยวกับการแสดงออกของอารมณ์ของภรรยาในขณะตั้งครรภ์

4. ผลการวิเคราะห์ความรู้สึกนึกคิดของหญิงตั้งครรภ์และสามีที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของร่างกายของหญิงระยะตั้งครรภ์เป็นรายข้อ ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยของความรู้สึกนึกคิดของหญิงตั้งครรภ์เป็นไปทางลบน้อยเป็นส่วนใหญ่ โดยมีความรู้สึกนึกคิดที่น่าเกลียดน้อยในข้อที่ว่าทำให้เกิดขึ้นบนใบหน้าของหญิงระยะตั้งครรภ์ หัวนมของหญิงระยะตั้งครรภ์มีสีคล้ำ การแตกลายของหน้าท้องของหญิงระยะตั้งครรภ์ และเล่นเสียดขอดบริเวณขาของหญิงระยะตั้งครรภ์ แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงของผิวหนังในบริเวณที่กล่าวมาจะมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพทัศนียภาพไปทางลบ และจะมีผลกระทบต่อความรู้สึกนึกคิดที่มีต่อการตั้งครรภ์ รวมถึงการยอมรับการตั้งครรภ์ด้วย ซึ่งฮอกกิน และ ฮิกกิน (Hawkins and Higgins 1978 : 168) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงของผิวหนังในระยะตั้งครรภ์มีผลโดยตรงต่อสภาพทัศนียภาพและการที่หญิงตั้งครรภ์มีความรู้สึกนึกคิดที่น่าเกลียด บ่อยแสดงถึงความไม่พอใจต่อการเปลี่ยนแปลงนี้ ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงนี้เกิดขึ้นจะทำให้หญิงตั้งครรภ์มีภาพทัศนียภาพไปทางลบ ซึ่งจะกระทบต่อการตั้งครรภ์ บุคลากรทางการแพทย์ที่ให้บริการหญิงตั้งครรภ์รวมถึงพยาบาลจะต้องตระหนักถึงสิ่ง

สิ่งเหล่านี้ เพราะมีผลกระทบต่อการตั้งครรภ์และสุขภาพจิตของหญิงตั้งครรภ์ จึงควรอธิบายให้หญิงตั้งครรภ์เข้าใจและให้ความสนใจ

สำหรับคะแนนเฉลี่ยของความรู้ทัศนคติของสามีที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของร่างกายของหญิงระยะตั้งครรภ์ พบว่าส่วนใหญ่มีสถานะเป็นกลาง ยกเว้นข้อที่ว่า เล้นเลือดยอดบริเวณขาของหญิงระยะตั้งครรภ์ ซึ่งสามีมีความรู้ทัศนคติไปทางลบน้อย โดยมีความรู้ทัศนคติที่น่าพอใจเล็กน้อย แสดงว่าสามีมีความรู้ทัศนคติเฉย ๆ ต่อการเปลี่ยนแปลงของผิวหนังในส่วนใบหน้า เต้านม หัวนม และบริเวณท้อง เหตุผลที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากสามีไม่สนใจต่อการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ แต่ให้ความสนใจ เล้นเลือดยอดที่เกิดขึ้นบริเวณขาของหญิงระยะตั้งครรภ์ โดยสนใจในความสวยงามของขาของหญิงตั้งครรภ์ บุคลากรทางการแพทย์ที่ให้บริการของหญิงตั้งครรภ์ ควรอธิบายให้สามีเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงนี้ เพราะการที่สามีมีความรู้ทัศนคติอย่างไรต่อครรภ์ อาจแสดงออกทางพฤติกรรมซึ่งมีผลต่อสภาพจิตใจของหญิงตั้งครรภ์ โดยเฉพาะความรู้ทัศนคติไปทางลบอาจทำให้หญิงตั้งครรภ์มีการรับรู้ว่าร่างกายในขณะตั้งครรภ์มีความน่าเกลียดมากกว่าสวยงาม

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะทางการปฏิบัติการพยาบาล

1.1 การวางแผนและการให้บริการหญิงระยะตั้งครรภ์ ควรยึดครอบครัวหญิงตั้งครรภ์เป็นศูนย์กลาง โดยเฉพาะสามีของหญิงตั้งครรภ์ ควรเข้ามาร่วมในการบริการโดยการช่วยเหลือสนับสนุนหญิงตั้งครรภ์ เพราะจากการศึกษาพบว่าสภาพจิตใจของหญิงระยะตั้งครรภ์ ตามการรับรู้ของสามีส่วนใหญ่เป็นไปทางบวกมากกว่าหญิงตั้งครรภ์ การให้หญิงตั้งครรภ์มีความเข้าใจในปฏิกิริยาของสามีได้ถูกต้อง จะช่วยทำให้การรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์เป็นไปทางบวก อันเป็นการส่งเสริมทางด้านสุขภาพจิตของหญิงตั้งครรภ์

1.2 การให้คำแนะนำและเป็นพี่เลี้ยงแก่หญิงตั้งครรภ์และสามี ควรให้ทั้ง 2 ฝ่ายเข้าใจในอารมณ์ซึ่งกันและกัน เพราะระยะตั้งครรภ์เป็นระยะที่หญิงตั้งครรภ์เกิดภาวะวิตกกังวลด้านจิตใจได้ง่าย เพื่อป้องกันภาวะนี้ และเสริมสร้างความมั่นคงในสัมพันธภาพระหว่างหญิงตั้งครรภ์และสามี ซึ่งจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า การรับรู้ของหญิงตั้งครรภ์และสามีไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในส่วนที่เกี่ยวกับอารมณ์ คือ

หยุดพัก และโมโหง่าย และการรับรู้ดี เป็นไปทางลบในระดับ เล็กน้อย

1.3 การให้คำแนะนำหญิงตั้งครรภ์เป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม ควรให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกายของหญิงตั้งครรภ์ เพื่อช่วยลดหรือป้องกันการเปลี่ยนแปลงสภาพสังคมของหญิงตั้งครรภ์เป็นไปทางลบ ซึ่งมีผลต่อสุขภาพของหญิงตั้งครรภ์ โดยเฉพาะทางด้านสุขภาพจิต เพราะจากการศึกษาพบว่า สภาพสังคมของหญิงระยะตั้งครรภ์ ตามการรับรู้ของตนเองเป็นไปทางลบในส่วนใหญ่หน้า ฮา รูปร่าง และกิจวัตรประจำวัน

2. ข้อเสนอแนะทางการศึกษาพยาบาล

2.1 การจัดการเรียนการสอนในวิทยาการพยาบาลสู่ศีกาาสตร์ ควรมีการสอนเนื้อหาเกี่ยวกับสภาพสังคมของหญิงตั้งครรภ์ และการให้การศึกษาพยาบาลหญิงตั้งครรภ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงสภาพสังคมไปทางลบโดยคำนึงถึงครอบครัวของหญิงตั้งครรภ์ โดยเฉพาะสามีของหญิงตั้งครรภ์

2.2 สอนให้นักศึกษาพยาบาลตระหนักถึงพฤติกรรมของหญิงตั้งครรภ์ ที่ไม่ให้ความร่วมมือในการรักษาพยาบาล และไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำ อาจเกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพสังคมไปทางลบได้ โดยเฉพาะในระยะที่ 3 ของการตั้งครรภ์

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยต่อไป

ศึกษาสภาพสังคมของหญิงระยะตั้งครรภ์ ตามการรับรู้ของตนเองและสามีในกลุ่มที่มีสภาพทางภูมิศาสตร์ รายได้ของครอบครัว ระดับการศึกษา แตกต่างจากการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งเป็นการขยายขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้ ยกตัวอย่างเช่น ทางด้านภูมิศาสตร์ ศึกษาในภาคเหนือหรือภาคตะวันออกเฉียงเหนือหรือภาคใต้ เป็นต้น ส่วนรายได้ของครอบครัวศึกษาในกลุ่มที่มีรายได้ของครอบครัวต่ำกว่า 3,500 บาท/เดือน สำหรับระดับการศึกษา จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับอุดมศึกษา จึงควรศึกษาในระดับอื่น ๆ อีก